

Hoe was u als kind?

„Ik was echt een buitenkind. Ik weet niet beter dan dat ik hutten bouwde en urenlang buiten speelde. Ik vergat altijd de tijd en kwam dan veel te laat thuis voor het eten. Ik kreeg toen een horloge maar dat hielp ook niet. Buiten vergeet ik gewoon de tijd.”
„In Katwijk woonden we in een (toen nog) groene wijk en het strand was om de hoek. Ik heb hele fijne herinneringen aan mijn kindertijd. Verder ben ik jarenlang actief geweest in het jongerenwerk in Katwijk, en draaide ik plaatjes. Als bijbaan werkte ik in een platenzaak.”

Wat wilde u indertijd worden later?

„Mijn spreekbeurten gingen al vaak over dieren, over dierprouwen bijvoorbeeld. Dus ik wist wel dat ik uiteindelijk iets met dieren, natuur en milieu wilde doen. Maar het leek mij goed eerst ervaring in het bedrijfsleven op te doen. Daarom heb ik gekozen voor de opleiding Beleid, Communicatie & Organisatie.”

U was zestien toen u vegetariër werd. Wat was de precieze reden hiervan?

„We aten altijd groenten, aardappelen en vlees. Tot ik op televisie een reportage zag over diertransporten. Koeien konden niet meer op hun benen staan en werden toch een vrachtwagen ingeschopt om naar het slachthuis te gaan. Toen dacht ik voor het eerst: dát is dus wat er met dieren gebeurt voordat je een gehaktbal op je bord hebt. Vanaf dat moment heb ik geen vlees meer gegeten.”

„Er was indertijd maar één vleesvervangervariant op de markt, ik weet nog goed, de Javaburger, die smaakte naar karton. Ik was heel gemotiveerd, dus at hem gewoon structureel op. Bovendien had mijn vader gezegd: 'Dat hou je toch niet vol'. Dat moet je dan net tegen een zestienjarige zeggen; ik zou het hem wel even laten zien. Toen ik later meer te weten kwam over het leed dat schuilgaat achter zuivel en eieren ben ik helemaal plantaardig gaan eten.”

Hoe kijken uw ouders naar u?

„Mijn ouders vinden het heel goed dat ik dit werk doe. Inmiddels hebben ze kleinkinderen van mijn broer en zus. Sinds ze opa en oma zijn, zijn ze nog ontvankelijker dat we geen dingen kapot moeten maken ten koste van hun levenskansen. Mijn zus heeft drie dochters en al een hele poos de vleesloze maandag binnen haar gezin doorgevoerd. Haar oudste dochter en middelste werden ook al jong vegetariër.”

U houdt van bandjes met gitaarmuziek. Welke?

„Ik hou inderdaad van zware gitaren, zoals de band Verwoed uit Utrecht. Maar ook van minder zwaar werk, hoor. Ik vind The Ex leuk, uit Worcester. En ik luister ook naar artiesten als Eefje de Visser.”

Gaat u wel eens naar festivals?

„Mijn favoriete festival waar ik elk jaar tijd voor vrij maak is Roadburn. Daar zie ik mijn vrienden weer en leer ik nieuwe muziek kennen.”

Wat betekent vriendschap voor u?

„Het heel fijn en belangrijk om mensen om je heen te hebben die je goed kennen en die er altijd voor je zijn. Mijn beste vriendin Nathasja is zo iemand, ik ken haar al ruim 30 jaar. Ik moet er niet aan denken dat ik haar zou moeten missen.”

Wat zijn uw hobby's?

„Ik lees graag non-fictie en sport graag.”

Heeft u hier nog tijd voor?

„Ik maak uren tussen de zestig en tachtig uur per week. Dit werk vraagt veel van mijn hoofd. Als ik in de avond een boek oppak, denk ik elke keer weer: waar ging het ook alweer over? Maar in de zomer- of kerstvakantie vind ik het heerlijk om te lezen. Ondertussen heb ik geleerd dat ik echt tijd moet vrijhouden om te sporten. Juist dat soort dingen sneuvelt snel, want er is altijd wel iets dat ook nog moet gebeuren. Het werk hier houdt nooit op, dus plan ik dit in. Ik hou van hardlopen en de sport-schoon.”

Wat is uw favoriete vakantieoord?

„Ik ga heel graag met de trein naar Engeland. Zodra ik instap begint mijn vakantie al. Veel leuker dan hangen in zo'n vertrekhal op het vliegveld. Door corona ben ik al een tijd niet weg geweest, maar ik hoop gauw weer met een Interrailkaart op pad te gaan.”

Heeft u een partner?

„Nee, ik woon alleen. Ik heb ook geen kinderen, en nooit een kind verwens gehad. Als je dit werk moet combineren met een gezin is het best een uitdaging, lijkt me.”

Kunt u bij zichzelf blijven?

„Ik heb het kinderverwensgevoel nooit gehad dus het is oké als mensen vragen: 'Wanneer komen er kinderen?' Maar sommige vrouwen vinden het wel vervelend als dit ter sprake komt, vooral als ze het liever anders hadden gezien. Ik sprak toevallig laatst een

'Je kunt alles worden wat je wilt, als je gelooft in wat je kan en daarvoor gaat'

'Ik was echt een buitenkind. Ik weet niet beter dan dat ik hutten bouwde en uren buiten speelde'

vriendin hierover. Zij heeft dit ook nooit gehad. Wij voelen dit gewoon niet zo. Ik ben er een groot voorstander van om het leven in te richten zoals je zelf wilt. Als je een kind verwens hebt dan is dat wat jij wilt, maar misschien heeft dit dan gevolgen voor andere keuzes die je maakt. Er zijn mensen die vinden dat kinderen hebben de norm is. Ik vind dat je nooit naar de normen van anderen moet leven. Het is jouw leven en wat jij diep van binnen voelt, is altijd oké.”

U heeft een jaar een burn-out gehad. Toen bent u wel een tijdje van uzelf afgeweken. Hoe is dit ontstaan?

„Een burn-out wordt in de meeste gevallen niet alleen veroorzaakt door hard werken. Dit werk is veeleisend, dat weet ik, maar er speelden toen ook privédingen die niet leuk waren. Toen schoot de balans verkeerd. Zoals je vaker hoort bij een burn-out heb je het te laat door. Mensen zeiden wel: 'Doe het even iets rustiger aan'. Maar zelf dacht ik dat het nog wel kon. Achteraf gezien besef ik dat het niet goed ging. Het is belangrijk om op tijd rust te nemen.”

Waar merkte u dit aan?

„Vermoeidheid, en ik constateerde dat dingen niet meer zo makkelijk gingen als daarvoor. Ik schonk er aanvankelijk weinig aandacht aan, maar op een gegeven moment ging ik wel naar de huisarts. Ik heb goede begeleiding gehad. Ze zei: 'als je stil zit wordt het eerst erger, daar hoeft je niet van te schrikken'. Stap voor stap heeft ze mij door dit proces geholpen. Sindsdien bewaak ik mijn sportmomenten. Ik doe daar niet makkelijk meer over. Dit is de basis voor goede zelfzorg.”

Kookt u voor zichzelf?

„Daar heb ik niet zoveel tijd voor, maar ik vind het wel belangrijk dat ik gezond eet. Ik eet regelmatig in het restaurant hier bij de Tweede Kamer. Vrienden koken ook heel lief regelmatig een portie voor mij onder het mom van 'we koken toch', en ik haal regelmatig een maaltijd in een vegan restaurant, ook om hen te steunen. Dan kom ik met mijn eigen bakje, want ik ben natuurlijk wel milieubewust. Daar ontstaan vaak leuke gesprekken. Mensen die ook een maaltijd afhalen reageren erop: 'wat een goed idee, dat scheelt weer wegwerpplastic.'”
„Je kunt heel goed koken zonder vlees. In bonen en peulvruchten zitten veel eiwitten. Zelfs bij supermarkten voor mensen met een kleine beurs zie je lekkere vervangers. Daar ligt de toekomst.”

Hoe ontspant u geestelijk en lichamelijk?

„Ik woon in Leiden, maar mijn ouders wonen nog in Katwijk, en ik kom er nog graag. De zee en het strand voelen ook altijd als thuiskomen. Vooral wandelen, want ik ben geen zonzonbidder. We hebben als fractie een serieuze missie, en werken hard, maar het is ook belangrijk dat we lol hebben met elkaar, dus het is fijn dat we weer bij elkaar kunnen komen na corona.”

Wie inspireert u?

„Margaret Mead, een Amerikaanse antropologe. Zij deed onderzoek naar wat er voor veranderingen zorgt in de wereld. 'Twijfel er nooit aan', zei ze, 'dat een kleine groep van weldenkende toegewijde burgers de wereld kan veranderen'. Als je terugkijkt naar de geschiedenis is dat het enige dat voor verandering heeft gezorgd. De eerste mensen die zich uitspraken tegen slavernij waren ook een kleine groep mensen. De mensen die opkwamen voor het kiesrecht van vrouwen, of opkomen voor homorechten; het zijn allemaal bewegingen waarvan we nu zeggen, wat gek eigenlijk dat er toen slavernij bestond, en wat gek dat vrouwen niet zelfstandig een huis konden kopen. Die bewegingen sluiten eigenlijk aan bij wat wij als mens wel ten diepste kennen. We hoeven mensen niet meer te overtuigen. Soms is de toestand nog zo dat we ergens voor moeten opkomen. Dat zien we nu voor de rechten van dieren, en het klimaat. Wij zijn natuurlijk ook met een kleine groep begonnen. De meeste mensen hebben niets met de bio-industrie. Maar over vijftig jaar zullen mensen ernaar terugkijken en denken: wat raar dat we toen zo met dieren en de natuur omgingen. Waar waren we mee bezig? Je zult zien dat de boel gaat kantelen.”

U wordt wakker in de ideale wereld. Hoe ziet de wereld eruit?

„Dat staat dicht bij mijn politieke idealen. We zijn omgeschakeld naar een ander voedselsysteem. Dieren hoeven niet meer te lijden. Er is een systeem dat niet meer gevaarlijk is voor de volksgezondheid, en ten koste gaat van het klimaat. We hebben als samenleving de waarden van de natuur erkend.”

Kunt u een voorbeeld geven?

„We leggen niet onnodig meer asfalt aan, zoals bij natuurgebied Amelisweerd in Utrecht. Door onder andere jarenlange protesten van veel burgers is nu besloten het eeuwenoude bos te laten staan. Er blijft nu ruimte voor

mensen die in de buurt van Utrecht wonen om te ontspannen. Waarom zou je om twee minuten eerder op je werk te zijn zoveel mooi bos definitief vernietigen?”

„Helaas is kortetermijndenken in de politiek dominant. Als je goed nadenkt over dingen zijn er echt andere mogelijkheden.”

Wat is het beste carrière-advies dat u ooit heeft gekregen?

„Mijn meester op de basisschool zei: 'Je kunt alles worden wat je wilt'. Op de middelbare school zei de conrector: 'Alles, Esther, behalve diplomaat'. Dat zijn de twee dingen die ik goed othouden heb. Je kunt alles worden wat je wilt, als je gelooft in wat je kan en daarvoor gaat. Maar sommige dingen zijn niet op je lijf geschreven en dan is het ook niet handig om dat te gaan proberen.”

Waar heeft u zo goed leren debatteren? Was dit 'on the job' of heeft u dit altijd al in u gehad?

„Ik heb nooit debattrainingen gedaan om mij de Haagse trucjes eigen te maken. Ik blijf in debatten gewoon zo dicht mogelijk bij mezelf. Toen ik een poosje in de kamer zat kwam ik een oude klasgenoot tegen die zei: 'je bent precies nog de Esther die ik ken van maatschappijleer.'”

Bent u privé anders dan in de Tweede Kamer?

„Ik ben altijd mezelf. Anders hou ik dit werk niet vol.”

Bent u veranderd sinds u politica bent?

„Nee, nog altijd idealistisch. Misschien zelfs nog meer overtuigd dat er dingen veranderd moeten worden. Ik zie mezelf meer als activist dan als politica.”

Esther in het kort

Esther Ouwehand (10 juni 1976) groeide op in Katwijk. Na het vwo studeerde ze Beleid, Communicatie & Organisatie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. Sinds 30 november 2006 is ze lid van de Tweede Kamerfractie van de Partij voor de Dieren. Sinds 9 oktober 2019 is zij fractievoorzitter. Daarvoor was zij coördinator van het partijbureau. Esther is gescheiden, single en woont in Leiden.

